

Anders Hagfeldt: Promotionstal humaniora och samhällsvetenskap 2021

Talare

Anders Hagfeldt
Rector magnificus vid Uppsala
universitet

Datum

28 maj 2021

Plats

Uppsala

1 Doctores Jubilarii
Doctores Juvenes
Ärade åhörare

5 Välkomna till 2021 års promotion för Teologiska fakulteten, Juridiska
fakulteten, Historisk-filosofiska fakulteten, Språkvetenskapliga fakulteten,
Samhällsvetenskapliga fakulteten samt Utbildningsvetenskapliga fakulteten.
Välkomna alla vänner till universitetet var ni än befinner er och ett särskilt
varmt välkomna till våra 11 nya doktorer och våra 31 nya jubeldoktorer inom
10 fakulteterna.

I morse lade jag å Uppsala universitets vägnar ner en krans vid Jakob Ulfssons
grav. I dagarna är det nämligen 500 år sedan vårt universitets grundare och
initiativtagare ärkebiskop Jakob lämnade jordelivet. Det exakta datumet är lite
15 svävande och det förenklas inte av att vi har en annan kalender idag än då. Vi vet
inte mycket om honom, men faktiskt ganska mycket jämfört med andra födda
under 1400-talet. Vi vet att Jakob Ulfsson var ärkebiskop i Uppsala under hela
46 år, ett svårslaget rekord; att han studerade i Rostock och att han blev
promoverad till magister i Rom. Vi vet att hans inflytande var stort och att han
20 tog parti mot Sturarna och att han också tog initiativ till att införa
boktryckarkonsten i Sverige. Vi vet dessutom – och det är nog det viktigaste för
oss – att Jakob Ulfsson var mannen som skrev till påven för att få tillstånd att
instifta vårt universitet och att förfrågan fick ett positivt svar. Denne mans
vision är nu mera vårt Alma Mater – Nordens första universitet.

25 Idag är Uppsala universitet en jätte. Vi når i år 50 000 studenter, 7000 anställda,
600 professorer och 2200 doktorander. Det universitet ärkebiskop Jakob
grundade hade något 10-tal förhoppningsfulla studenter och ett par lärare när

30 portarna slogs upp. Idag har vi nio fakulteter, det ursprungliga skulle ha fyra, men undervisning bedrevs nog bara i tre. 1400-talets universitet var inhyst i en byggnad i domkyrkans absoluta närhet. Idag är vi i hela staden, på Gotland och i Hanoi.

35 Men trots de väldiga skillnaderna finns ett arv kvar. Nyfikenheten, viljan att söka svar, att i samtal med andra och genom studier av etablerad kunskap komma vidare i jakten på insikt och vetande. Den längtan och den strävan är evig. Den är universitetets kärna och vår riktning, vår essens. Utan den är vi inte längre ett universitet, med den kan vi nå hur långt som helst.

40

När vi firar promotion idag är det ett sätt att högtidlighålla denna gemensamma kärna. Trots våra olika discipliner, trots våra olika inriktningar söker vi alla efter svar och efter nästa insikt.

45 Våra rötter är långa, men varje år spirar nytt och förhoppningsfullt. När ni kära jubeldoktorer kom till universitetet och så småningom doktorerade var det ingen liten sak. Ni valde ett liv med bas i akademien och skrev in er i vår stolta forskningshistoria genom att färdigställa era avhandlingar om allt från Högskolelokaliseringen i Sverige, Harriet Löwenhjelm's diktning och Lutherska kyrkan i Tanzania. När vi firar er idag påminns vi om att vi varje dag skriver historia. Att var och en av oss arbetar för att bidra till den samlade kunskapen.

Och nu är ni redo att ta vid, kära unga promovendi. Det är ni som nu tagit ett viktigt och avgörande steg i er utveckling och snart symboliskt ska krönas på
55 parnassen. Det är ni som kommer att fortsätta arbetet inom era respektive områden – inom och utanför akademien – för att flytta fram kunskapens gränser, för att delta i utvecklingen. Nu stundar nya utmaningar och ni är väl rustade! Det kan både jag och era föregångare i den här högtiden intyga.

60 Jag vill slutligen understryka hur glad och stolt jag är över att vi kan hålla den här högtiden idag trots svåra omständigheter. Det är i svåra tider som vi samlas och enas. Det har på alla sätt bevisats under det dryga år som gått. Vi har tillsammans ställt om och härdat ut, men vi har faktiskt gjort mer än så. Vi har bidragit och tänkt nytt. Vi har tänkt framåt och hittat lösningar.

65

Vi ska alltid vara sådana. Precis som var och en av er som idag promoveras till jubeldoktorer ska ni kära unga promovendi vara kreativa, nyfikna, och på

vetenskaplig grund bidra till att göra vår värld bättre. Var och en på sitt sätt.

70

DIXI

Källa

<div>Manuskript hämtat från uu.se (2025-05-23)</div>

75

Taggar

2020-tal, 2021, Man, Rektors tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/anders-hagfeldt-promotionstal-humaniora-och-samhallsvetenskap-2021>

80

85

90

95

100

105